

Inhoud: Blz.

Inhoudsopgave	
Bestuursverslag	2
Balans	3
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	4
Toelichting op de balans	5
WNT-verantwoording	9
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	10

Bestuursverslag

De gemeenteraden van Appingedam, Delfzijl en Loppersum hebben in 2015 besloten de Gemeenschappelijke Regeling (GR) IVAK op te heffen en volgens het Strategiedocument IVAK de Cultuurfabriek de taken van IVAK te beleggen bij een nog op te richten zelfstandige organisatie. Waarbij het doel is om binnen de ter beschikking gestelde middelen cultuureducatie en amateurkunst(-bevordering) in de DAL regio duurzaam te behouden.

Eind 2016 hebben de genoemde gemeenteraden in december de benodigde besluiten genomen en is de liquidatie van de GR IVAK gestart, waarbij het doel is om met zorg afscheid te nemen van het personeel, de lopende verplichtingen uit te faseren en daar waar mogelijk te monitoren op het proces van de totstandkoming van de Stichting IVAK.

In 2018 is in navolging van 2017 de liquidatie verder voorbereid. Het bestuur van de GR IVAK heeft in 2018 ingezet om enerzijds het resterende personeel van 0,5 fte onder te brengen, wat eind 2018 tot een positief resultaat heeft geleid. De liquidatie is verder voorbereid en per 1 januari 2019 kan de liquidatie formeel worden afgehandeld. Er hebben in 2018 geen activiteiten plaatsgevonden in de GR IVAK.

Financiën Met de start van de liquidatie van de GR IVAK is in januari 2017 een vereffeningcommissie ingesteld. Deze commissie heeft in 2018 vergaderd en de resultaten van de liquidatie besproken en voorgelegd aan het AB/DB van de GR. Met name de financiële rapportages zijn onderwerp van gesprek geweest. Gezien de zeer beperkte activiteit in de administratie van de GR IVAK (slechts loonbetaling voor 0,5 fte) zijn deze vergaderingen van korte duur geweest.

De liquidatievoorziening eindigt ultimo 2018 met een positief saldo, daarmee is de prognose van eind 2016 gerealiseerd en kan het positieve saldo van deze voorziening worden teruggestort naar de deelnemende gemeente in de GR IVAK, Delfzijl voor 73%, Appingedam voor 12% en Loppersum voor 15%. Uit deze voorziening wordt een bedrag van € 1.000 ondergebracht bij de gemeente Appingedam, mocht er op enig moment onverhoopt nog een betaling nodig zijn (die gezien de zorgvuldigheid van afbouw van de GR IVAK niet voorzien is) dan is dit bedrag nog ter beschikking.

Personeel Ultimo 2018 heeft de GR IVAK geen personeel meer op de loonlijst staan en zijn er geen verplichtingen meer in de GR IVAK.

Tot slot 2018 was het jaar van afscheid van het laatste personeelslid en alle nog lopende contracten afhandelen. In januari 2019 wordt tijdens een laatste vergadering van de GR IVAK de jaarrekening 2018 vastgesteld en met het verslag van die vergadering de uitschrijving bij Kamer van Koophandel gerealiseerd en de provincie Groningen geïnformeerd. De GR IVAK bestaat formeel dan niet meer. Ook zal er gezien de liquidatie van de GR IVAK geen zienswijze worden gevraagd van de gemeenteraden. Deze jaarrekening kan derhalve ook gezien worden als de laatste rapportage van de liquidatie van de gemeenschappelijke Regeling IVAK.

Gezien het besluit tot liquidatie, de beëindiging van de activiteiten en de stand van zaken ten aanzien van de afwikkeling van de liquidatie, hebben de verplichte paragrafen in dit verslag hun relevantie verloren en zijn derhalve niet meer toegevoegd.

Bestuur Gemeenschappelijke Regeling IVAK

Balans

Activa	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vaste activa		
Materiële vaste activa	-	-
* investeringen met een economisch nut	-	-
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	-	1.900
* Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	-	-
* Overige vorderingen	-	1.900
<i>Liquide middelen</i>	51	13.222
* Kassaldi	-	359
* Bank- en girosaldi	51	12.863
Overlopende activa	20.696	298.845
Totaal vlottende activa	20.747	313.967
Totaal generaal	20.747	313.967

Passiva	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	3.247	3.247
Resultaat boekjaar	-	-
* Algemene reserve	3.247	3.247
<i>Voorzieningen</i>	17.500	275.000
* Voorziening liquidatiekosten IVAK	17.500	275.000
Totaal vaste passiva	20.747	278.247
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	-	4.263
* Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	-	-
* Overige schulden	-	4.263
Overlopende passiva	-	31.456
Totaal vlottende passiva	-	35.719
Totaal generaal	20.747	313.967

Vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op: 30 januari 2019

Voorzitter,
J.A. Ronde

Secretaris,
J.P.C. Boonekamp

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Als gevolg van een bestuursbesluit tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling IVAK en de instemming van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten is IVAK vanaf 2 juli 2015 in liquidatie en zijn er vanaf 1 januari 2017 geen exploitatieactiviteiten meer. Alle met de afwikkeling van de lopende verplichtingen samenhangende kosten en opbrengsten zijn in de liquidatievoorziening opgenomen. De balans van IVAK in liquidatie is overeenkomstig opgesteld en de inschatting van de liquidatiekosten van IVAK zijn als voorziening opgenomen, onder gelijktijdige vorming van een vordering op de deelnemende gemeenten.

De jaarstukken 2018 zijn tevens de afsluitende liquidatierapportage. In de toelichting op de voorziening liquidatiekosten is een nadere toelichting op de afronding van de liquidatie opgenomen. De afwikkeling van de laatste verplichtingen, waar in totaal € 17.500 mee is gemoeid, zal worden uitgevoerd door de penvoerder van de voorziening liquidatiekosten, de gemeente Appingedam.

2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten, rekening houdend met de beëindiging van de activiteiten van IVAK. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Aangezien er geen exploitatieactiviteiten meer zijn sinds 2016 is er geen rekening van baten en lasten opgesteld.

3 Balans

3.1. Vlottende activa

3.1.1 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

3.1.2 Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

3.2 Vaste passiva

De vaste passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.2.1 Voorzieningen

Door de gemeenteraden van respectievelijk Loppersum, Appingedam en Delfzijl is op 29 juni, 30 juni en 1 juli 2015 ingestemd met het bestuursbesluit tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling IVAK en de activiteiten in private vorm voort te zetten. De hiervoor ingeschatte frictie- en transitiekosten ad € 4.013.000 zijn opgenomen als voorziening voor liquidatiekosten, onder gelijktijdige vorming van een vordering op de deelnemende gemeenten voor hetzelfde bedrag. In 2017 is € 819.000 van de voorziening vrijgevallen. Na afronding van de liquidatie resteert nog een bedrag dat vrijvalt ten gunste van de exploitatie van de deelnemende gemeenten. In 2018 is een vrijval van € 148.000 verwerkt. De vrijval is rechtstreeks met de vordering op de deelnemende gemeenten verrekend. De resterende verplichtingen zijn geraamd op € 17.500 en zullen door de gemeente Appingedam worden afgewikkeld.

3.2 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans		31-dec-18	31-dec-17
		€	€
Activa			
Viottende Activa			
<i>Overige vorderingen</i>			
	31-dec-18	31-dec-17	
Debiteuren	-	11.946	-
Af: dubieuze debiteuren	-	10.046	-
Saldo per 31 december	-	1.900	1.900
Liquide middelen			
	31-dec-18	31-dec-17	
Kas	-	359	
Rekening Courant Rabobank	-	12.221	
Spaarrekening Rabobank	-	642	
Rekening Courant BNG	51	-	
Totaal liquide middelen	51	13.222	51 13.222
De liquide middelen zijn ultimo 2017 vrij besteedbaar.			
Overlopende activa			
	31-dec-18	31-dec-17	
	€	€	
Nog te factureren	-	-	
Vordering liquidatievoorziening	20.696	294.652	
Omzetbelasting	-	4.193	
Overig	-	-	
	20.696	298.845	20.696 298.845
Totaal overlopende activa	20.696	298.845	

Toelichting op de balans		31-dec-18	31-dec-17
		€	€
Passiva			
Vaste passiva			
Eigen vermogen		3.247	3.247
Resultaat boekjaar		-	-
		3.247	3.247
Algemene reserve	31-dec-18	31-dec-17	
	€	€	
Stand per 1 januari	3.247	3.247	
Resultaatbestemming	-	-	
Stand per 31 december	3.247	3.247	
Voorzieningen			
Voorziening kosten liquidatie IVAK	31-dec-18	31-dec-17	
	€	€	
			17.500 275.000
Stand per 1 januari	275.000	3.038.244	
Afrondingsverschil	127	-	
Mutaties lopend boekjaar	109.906-	1.944.205-	
Vrijval	147.721-	819.039-	
	17.500	275.000	
Voor een nadere toelichting op het verloop van de voorziening wordt verwezen naar pagina 7 en 8.			
Viottende Passiva			
Overige schulden			
	31-dec-18	31-dec-17	
	€	€	
			- 4.263
Crediteuren	-	4.263	
Saldo per 31 december	-	4.263	
Overlopende passiva			
	31-dec-18	31-dec-17	
	€	€	
			- 31.456
Salaris/ eindejaarsuitkering incl soc. Lasten	-	-	
Accountantskosten	-	5.000	
Belastingen en premies	-	4.285	
Overige te betalen kosten derden	-	22.171	
Totaal overlopende passiva	-	31.456	

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

Het verloop van de voorziening liquidatiekosten over 2018 kan als volgt worden weergegeven:

	Prognose kosten / maximaal risico (p37 kolom D liquidatieplan)	Bestedingen t/m 2017	Verschil maximaal risico / Bestedingen	Vrijval voorziening bij IVAK en gemeenten obv JR 2017	Verwachte kosten vanaf 1 januari 2018 (cf JR 2017)	Bestedingen 2018	Verschil verwachte kosten vanaf 1 januari 2018 / Bestedingen 2018	Verwachte kosten afwikkeling 2019	Prognose resultaat
Personele lasten									
Wachtgelden	2.686.608	2.021.822	664.786	-489.036	175.750	74.799	100.951		100.951
Afwikkeling reeds afgesloten VSO's	356.928	156.702	200.226	-200.226					
Totaal Personele lasten	3.043.536	2.178.524	865.012	-689.262	175.750	74.799	100.951		100.951
Transitiekosten									
Voorbereiding/organisatieadvieskosten	141.987	137.292	4.695	-4.695					
Beleidsmatige/juridische advisering, begeleiding medewerkers	344.466	340.377	4.089		4.089	2.573	1.516		1.516
Van-Werk-Naar-Werk budget	60.000	24.922	35.078		35.078	9.845	25.234		25.234
Ondersteuning PVT	10.000		10.000	-10.000					
Sociaal plan	10.000		10.000	-10.000					
Aanloopkosten nieuwe coöperatie	50.000	51.064	-1.064	1.064					
Totaal Transitiekosten	616.453	553.654	62.799	-23.631	39.167	12.417	26.750		26.750
Transitiekosten nieuw IVAK									
ICT netwerk en materialen	20.000	29.307	-9.307	9.307					
Ontwikkeling nieuwe website	15.000	27.885	-12.885	12.885					
Administratieve inrichting	17.500	17.500	0						
Juridische bijstand/advies	15.000	706	14.295	-14.295					
Transitiemanagement	70.000	74.070	-4.070	4.070					
P&O-ondersteuning	17.920	36.379	-18.459	18.459					
Totaal Transitiekosten nieuw IVAK	155.420	185.846	-30.426	30.426					
Overig									
P&O-ondersteuning afhandeling GR	37.800	38.676	-876	876					
Vervolgexploitatie GR in liquidatie	150.000	-42.322	192.322	-137.322	55.000	22.625	32.375	17.500	14.875
Onvoorzien	9.952	4.743	5.209		5.209	65	5.144		5.144
Totaal Overig	197.752	1.097	196.655	-136.446	60.209	22.690	37.519	17.500	20.019
Eindtotaal	4.013.161	2.919.122	1.094.040	-818.913	275.127	109.906	165.221	17.500	147.721

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

Het totale verloop van de voorziening liquidatiekosten over alle jaren kan als volgt worden weergegeven:

	Prognose kosten / maximaal risico (p37 kolom D liquidatieplan)	Totale bestedingen	Restant	Vrijval 2017	Vrijval 2018
Personele lasten					
Wachtgelden	2.686.608	2.096.621	589.988		
Afwikkeling reeds afgesloten VSO's	356.928	156.702	200.226		
Totaal Personele lasten	3.043.536	2.253.323	790.214		
Transitiekosten					
Voorbereiding/organisatieadvieskosten	141.987	137.292	4.695		
Beleidsmatige/juridische advisering, begeleiding medewerkers	344.466	342.950	1.516		
Van-Werk-Naar-Werk budget	60.000	34.766	25.234		
Ondersteuning PVT	10.000	0	10.000		
Sociaal plan	10.000	0	10.000		
Aanloopkosten nieuwe coöperatie	50.000	51.064	-1.064		
Totaal Transitiekosten	616.453	566.071	50.382		
Transitiekosten nieuw IVAK					
ICT netwerk en materialen	20.000	29.307	-9.307		
Ontwikkeling nieuwe website	15.000	27.885	-12.885		
Administratieve inrichting	17.500	17.500	0		
Juridische bijstand/advies	15.000	706	14.295		
Transitiemanagement	70.000	74.070	-4.070		
P&O-ondersteuning	17.920	36.379	-18.459		
Totaal Transitiekosten nieuw IVAK	155.420	185.846	-30.426		
Overig					
P&O-ondersteuning afhandeling GR	37.800	38.676	-876		
Vervolgexploitatie GR in liquidatie	150.000	-2.197	152.197		
Onvoorzien	9.952	4.808	5.144		
Totaal Overig	197.752	41.287	156.465		
Eindtotaal	4.013.161	3.046.528	966.634	818.913	147.721

WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Gemeenschappelijke regeling IVAK, centrum voor kunst en cultuur (IVAK). Het voor IVAK toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 187.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Er zijn in 2018 geen leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking of leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling geweest.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de kalendermaand 1 t/m 12.

Er zijn in 2018 geen leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geweest.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Het, evenals in 2017, onbezoldigde bestuur van IVAK in liquidatie bestaat ultimo 2018 uit:

voorzitter - de heer J.A. Ronde (wethouder Delfzijl)
lid - mevrouw A. Usmany-Dallinga (wethouder Appingedam)
lid - de heer R.A.C. Slager (wethouder Loppersum)
lid - de heer P. van Hoogdalem (raadslid Delfzijl)
lid - mevrouw K. Schenkel-Zandvoort (raadslid Appingedam)
lid - de heer J. van Heerde (raadslid Loppersum)

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2018 geen uitkeringen verstrekt aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Met ingang van 1 januari 2017 is een onbezoldigde vereffeningscommissie benoemd. Vanaf 1 september 2017 is de vereffeningscommissie belast met de dagelijkse leiding van IVAK, ondersteund door een adviseur.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling IVAK De Cultuurfabriek (in liquidatie)

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling IVAK De Cultuurfabriek (in liquidatie) te Delfzijl, tevens fungerend als liquidatieverslag, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van IVAK De Cultuurfabriek (in liquidatie) op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2018.
2. de balans per 31 december 2018.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van IVAK De Cultuurfabriek (in liquidatie), zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op de grenzen van het Bado. De bij onze controle

Kenmerk: 2019022

CONTROLEVERKLARING

toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de hiervoor aangegeven materialiteitsgrenzen, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening, en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Gemeentewet / WGR en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen verordeningen opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 30 januari 2019
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
was getekend: drs. S. Hofsteenge RA